

LENINA KAROĢS

VISU ZEMJU PROLETARIESI,
SAVIENOJĒTIES!

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAŠ DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

iznāk kopš
1950. gada aprīļa.
Maksā 3 kap.

OTRDĪEN,
1986. GADA
26. AUGUSTĀ
Nr. 102 (5486)

Vissavienības sociālistiskās sacensības uzvarētāji

PSKP Centrālā Komiteja, PSRS Ministru Padome, Vissavienības Arodbiedrību centrālā padome un VLKJS Centrālā Komiteja izskatījušas rezultātus, ko devusi Vissavienības sociālistiskā sacensība par lopu ziemošanas sekmīgu norisi, lopkopības produktu ražošanas un iepirkuma paplašināšanu 1985./1986. gada ziemas periodā.

Par uzvarētājiem atzīti un ar PSKP CK, PSRS Ministru Padomes, VACP un VLKJS CK Goda rakstiem apbalvoti 1009 kolhozu, padomju saimniecību, starpsaimniecību uzņēmumu un citu uzņēmumu, kā arī rūpniecības uzņēmumu un organizāciju lauku palīgsaimniecību kolektīvi. To starpā ir arī PREIĻU RAJONA KOLHOZA «NĀKOTNE» KOLEKTĪVS.

ŠODIENAS IZVIRZĪTI UZDEVUMI

IRIDA JANSONE,

Latvijas KP Preiļu rajona komitejas sekretāre

Rīt Preiļu rajona kultūras namā uz skolotāju tradicionālo augusta apspriedi pulcēsies rajona pedagogu saime. Apspriedes pamattemats — «Par mācību iestāžu, ražošanas kolektīvu un sabiedrisko organizāciju uzdevumiem skolu reformas realizēšanā atbilstoši PSKP XXVII kongresa un LKP XXIV kongresa lēmumiem». Tātad centrālā vieta ierādīta mācību iestāžu un bāzes uzņēmumu sakaru nostiprināšanai, jauniešu sagatavošanai darbam un dzīvei, mācību procesa tālākai pilnveidošanai ekonomiskās attīstības paātrinājuma, zinātnes un tehnikas progressa laikā.

Daudzās mūsu rajona skolās uzkrāta pieredze skolu reformas praktiskajā realizēšanā. Vismanāmākie rezultāti skolēnu ražīgā darba organizēšanā gūti Līvānu 1., Preiļu 2., Rudzētu vidusskolās, Priekule, Rožupes, Dravnieku astoņgadīgajās skolās, Rožupes, Galēnu, Dravnieku, Gailišu astoņgadīgajās skolās ir domāts par jaunāko klašu skolēnu iesaistīšanu sabiedriski derīgajā darbā.

Ar bāzes uzņēmumu palīdzību vispārīgā izglītībā skolās, starpskolu mācību ražošanas kombinātā un tieši ražošanas uzņēmumos izveidots pagaldām tikai viens mācību ražošanas cehs, iekārtots vairāk nekā 340 darba vietu skolēniem. Taču reformā paredzēto pasākumu realizēšanas tempā un dziļumā mūs vēl nevar apmierināt, jo vēl ir jāiekārto vairāk nekā 310 darba vietas, skolēni pilnībā jāapgādā ar piemērotiem darba apģērbiem.

Dienmēž dažu bāzes uzņēmumu un skolu darbā vēl izpaužas konservatīvisms un birokrātisms, maz konkrētas rīcības. Daļā skolu nav parvarēts ieradums katrā situācijā gaidīt norādījumus no «augšas», netiek parādīta iniciatīva un neatlaidība reformā izvirzīto uzdevumu risināšanā.

Skolu reformas īstenošanā liela loma ir pedagogu komunistu mērķtiecīgai darbībai ne vien kolēžu un skolēnu, bet arī bērnu vecāku un savu bāzes uzņēmumu komunistu vidū. Jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai organizētu pastāvīgu pedagogisko palīdzību vecākiem un palielinātu viņu atbildību par savu bērnu mācīšanu un audzināšanu.

Lai strādātu pa jaunam, ir jāpalielinās komunistu loma un atbildība. Mūs vēl daudzējādā ziņā nevar apmierināt skolu partijas pirmorganizāciju darbība. Mācību iestādes

politiskajam vadītājam jābūt personībai, sava kolektīva un administrācijas domubiedram, ar kuru var diskutēt un no kura var saņemt gudru, lietišķu padomu, kurš palīdz direktoram saliedēt un audzināt kolektīvu. Prasīguma pieaugumam jāatspoguļojas partijas organizācijas darbā, paredzot daudz biežāk noklausīties komunistu pārskatus par viņu personisko ieguldījumu aktuālu pienākumu izpildē.

Rajona skolu partijas pirmorganizāciju uzdevums ir palielināt pedagogu autoritāti, nostiprināt viņu marksistiski leninisko pasaules uzskatu, panākt, lai tas izpaužas arī darbos. Lielākajā daļā rajona skolu propagandistu pienākumus veic direktori. Loti kvalificēti, interesanti un daudzveidīgi to dara Aizkalnes astoņgadīgās skolas direktore Irēna Meņšikova, Līvānu 1. vidusskolas direktore Astrīda Nikitova un citi.

Skolu kolektīviem jāpastiprina savu audzēkņu izziņas procesi, darba un sabiedriskās aktivitātes idejiski tikumiskā ievirze. Uzdevumam veidot viņiem marksistiski leninisku pasaules uzskatu un šķirisku pieeju notikumu vērtēšanai jāierāda centrālā vieta visā mācību un audzināšanas darbā.

Skolotājiem sistemātiski jāveido starppriekšmetu saikne: fizika — ķīmija — matemātika — bioloģija — darb-mācība — skaitļošana. Viena no mūsu skolu lielākajām nelaimēm ir tā, ka to, ko skolēns zina un prot vienā stundā, viņš pilnīgi aizmirst nākamajā.

Partijas un valdības lēmumi prasa ražošanas intensifikāciju un darba ražīguma celšanu. Te talkā nāk vismodernākā tehnika, arī elektronu skaitļojamās mašīnas. Jau tagad tās lieto visu augstskolu visās fakultātēs. Izpildot PSKP CK un PSRS Ministru Padomes lēmumus, mūsu valsts skolās (sākot ar pagājušo mācību gadu) ieviests jauns mācību priekšmets — informātika un skaitļošanas tehnikas pamati. Mūsu rajonā informātikas mācīšanas pionieri ir: Henriks Kalinka (Līvānu 1. vidusskola), Aleksandra Petrova (Līvānu 2. vidusskola), Jānis Eglītis (Preiļu 1. vidusskola), Apolinārija Braņane (Preiļu 2. vidusskola), Marija Bogdanova (Riebinu vidusskola), Janīna Vaiode (Vārkavas vidusskola), Ingrida Stunža (Aglonas vidusskola). Izveidota arī šī priekšmeta skolotāju metodiskā apvienība, kuru vada Preiļu 1

vidusskolas direktors Jānis Eglītis.

Rajona skolas atsaukušās Rīgas 79. vidusskolas ierosmei «Katrai stundai — optimālu rezultātu!». Minēto uzdevumu īsteno arī šajā mācību gadā.

Jāuzsver, ka šis mācību gads lezīmēsies ar dažām novitātēm. Ar 1. septembri visās skolās sākas pāreja uz jauniem mācību plāniem un programmām. Partijas pirmorganizācijām kopā ar arodkomitejām un skolas vadību ir uzdevums — rosināt kolektīvu praktiski un psiholoģiski sagatavot katru tā locekli darbam ar jaunu saturu.

Sogad pirmoreiz pirmajās klasēs uzsāks mācīties sešgadīgie bērni.

Skolotājs ir speciālists bērnu mācīšanā un audzināšanā, aktīvs partijas politikas realizētājs, visa jaunā atbalstītājs un ieviešājs. Tāda ir profesijas specifika. Skolotāja prestižs cieši jo cieši ir atkarīgs no viņa sabiedriskās aktivitātes. Skolotāja vārdam sabiedrībā jāskan ar cieņu. Panākams tas ar zināšanām un to likšanu lietā pēc iespējas daudzpusīgāk.

Daudzu skolu kolektīvi joprojām nepietiekamu vērību velta pedagogu brīvajam laikam, iespējām to pavadīt saturīgi.

Rajonā darbojas skolotāju koris (58 dalībnieki), nedaudzi skolotāji iesaistījušies mākslinieciskajā pašdarbībā. Tas ir maz, tādēļ mums leņķojami jāpaplašina mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu tīkls, jāveicina tautas daiļrade. Efektīvi jāliek lietā Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 70. gadadienai veltītā Vissavienības daiļrades festivāla programma.

Līdzšinējie pedagogiskās izglītības pasākumi papildināmi ar veselīga dzīvesveida propagandu, kas veicama kopā ar skolēnu vecāku darba vietu kolektīviem.

Aktīvi jāpropagandē un jāpalīdz organizēt jaunās mūsdienas sadzīves tradīcijas — arī tādās šodien ir skolas uzdevums.

Lai nodrošinātu panākumus, jāmobilizē galvenais — katra cilvēka iniciatīva, radošā izdoma, labākas organizētības, disciplīnas, kārtības, savstarpējā prasīguma un saņaknota, draudzīga kolektīva nostiprināšana. Kopīgiem spēkiem jāstrādā tā, lai vienmēr un visur nostiprinātu lietīšku kaujiniecisku darba stilu, kas nodrošina augstu efektivitāti mūsdienīgas personības veidošanā.

Miers — tas ir ražens darbs!

Ar šādu pārliecību uz mītiņu starp mainām pulcējās Preiļu trikotāžas fabrikas kolektīvs, kurā lielā daļā ir sievietes. Par to, ko viņām nozīmē miers, mītiņa atklāšanā runāja partijas pirmorganizācijas sekretāre Uljana Zabalujeva. Viņa uzsvera:

— Uz mums — padomju cilvēkiem — tagad ar cerībām un bezgalīgu ticību raugās visa pasaule. Mūsos saskata miera vēstnešus. Lai darbam, nevis karam, aug mūsu bērni!

Ikviena strādnieka galvenais devums cīņā par mieru ir ražens darbs, godprātīga plāna uzdevumu izpilde, rezervju meklēšana un izmantošana. Par to mītiņā runāja trikotāžas fabrikas šuvēju brigādiere Vera Vasiljeva, vecākā meistare Uljana Zeļča, māžažotāju brigādiere Rimma Blinova, komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre Kira Skobeleva un meistare enerģētiķe Raisa Pučkasova.

L. BIRZNIECE

Sacensības uzvarētāji

GRAUDAUGU NOVAKSANA LAIKA POSMĀ

NO 18. LIDZ 25. AUGUSTAM

Kompleksās tehnoloģiskās vienības —

Voldemāra Adamoviča (249 balles) — kolhozā «Krasnij Ok-tjabri».

Zenona Skuteļa (229 balles) — kolhozā «Sarkanā ausma».

Jāņa Grandāna (227 balles) — kolhozā «Nākotne».

Labākie kombainieri —

Antons Anspoks un Francis Bogotals no kolhoza «Sarkanā ausma», katrs izstrādājis 274 balles.

Antons Brics (264 balles) — kolhozā «Sarkanā ausma».

Vitālijs Dronga (200 balles) — Dzeržinska kolhozā.

Komjauniešu un jauniešu kolektīvi —

Antona Brica (192 balles) kolhozā «Sarkanā ausma».

Savelija Gavrilova (171 balle) Oškaina kolhozā.

Jura Maskalāna (131 balle) kolhozā «Dzintars».

Labākie jaunie kombainieri —

Antons Brics (264 balles) kolhozā «Sarkanā ausma».

Roberts Pastars (99 balles) Oškaina kolhozā.

Jānis Rusiņš (97 balles) kolhozā «Dubna».

LĪNU PLŪKSANĀ

LAIKA POSMĀ NO 18. LIDZ 25. AUGUSTAM

Labākie līnu kombainieri —

Georgs Spūlis Dzeržinska kolhozā nopļūcis 26 hektārus.

Pēteris Broks Kirova kolhozā nopļūcis 24 hektārus.

Jānis Pastars Kirova kolhozā nopļūcis 21 hektāru līnu.

Līderi

Rajona kombainieru sociālistiskajā sacensībā laika posmā no 11. līdz 18. augustam par uzvarētāju kļuva Suvorova kolhoza mehanizators Pēteris Gālišs (attēlā pa kreisi). Viņš bija labākais gan jauno kombainieru, gan kopējā vērtējumā. Čakli strādā arī pārējie šī posma kombainieri — Ivans Kudrjašovs, Valērijs Kudrjašovs un Aleksandrs Požnanskis. Salmus centīgi vāc mehanizatori Konstantīns Rīva un Pēteris Keirāns.

Trešo sezonu līnu kombinātu teicami vada, pārsniedzot izstrādes normas, komunisti Naums Jēremovs (attēlā pa labi).

J. SILICKA foto

Brigādes darbuzņēmums: par un pret

Kā vairo kopējo guvumu?

Sogad aprīlī K. Marksa kolhoza laukkopji sāka strādāt, pareizāk sakot, spert pirmos konkrētos soļus darbuzņēmuma brigādes metodes ieviešanā.

Aizvadīti četri mēneši un katrā no tiem, kad pienāk trešā dekāde, brigādes padome pulcējusi vienkopus, rūpīgi apspriedusi vērtējamās rādītājus, tos summējusi pēc ekonomiskā dienesta izveidotās darba izpildes uzskaites veidlapas. Centīgāko strādnieku materiālajai stimulēšanai ražošanas iecirkņiem lādēti līdzekļi: pirmajam — 8, otrajam — 12 tūkstoši rubļu. Par to izlētošanu lemj brigādes padome. Piemēram, par laikā un kvalitatīvi veiktu biešu ravēšanu, ja apkopta 0,30 hektāru liela platība, kolhoznieks papildus samaksā saņēma 50 rubļus. Par mazāku platību šī summa bija attiecīgi mazāka.

Rezultāts? Pārniegts pagājušā gada attiecīgā laikā sarāzotās bruto produkcijas daudzums. Darba algas fonda ekonomija ir 15 tūkstoši rubļu.

Kā redzam, jaunā progresīvā darba forma guvusi reālus apliecinājumus. Ielūkojamies saules apspīdētājās vietās. Bet — kā ir ēnas pusē? Savas domas par brigādes darbuzņēmuma nepieciešamību un problēmām, kas jārisina, izsaka speciālisti.

Saimniecības galvenais agronoms **Donāts Valainis**:

— Cilvēki sākuši strādāt enerģiskāk, jo interesē gala rezultāts. Normalizējies tehnikas izmantošana. Ja kāds aizgājis talkā otram, cenšas laikus atgriezties savā darba iecirknī, lai paveiktu savu uzdevumu. Uzlabojusies darba un sarāzotās produkcijas uzskaitē. Un tomēr, lai precīzi izvērtētu strādājošo devumu, vajadzīgi vēl vismaz 5 līdz 6 cilvēki, kas veiktu uzskaiti.

Pirmā ražošanas iecirkņa priekšnieks **Janis Brics**:

— Manuprāt, augkopībā brigādes metode nav visai reāla. Laudis gan rikoja saimnieciskāk, mehanizatori palikuši disciplinētāki, taču mūsu darba panākumi atkarīgi arī no dabas untumiem. Plāni pieņemti, uz izpildi virzāties, tomēr, — laukkopībā maz darba spējīgo. Iecirknī ir aptuveni 1500 hektāru lauksaimnieciskajam izmantojamās zemes, tai skaitā ap 600 hektāru aramzemes. Bet laukstrādniekus var saskaitīt uz vienas rokas pirkstiem. Labi, ka talkā nāk skolu jaunatne. Šovasar palīgos jau plektā LOTOS vienība... Daudz cilvēku strādā fermās. Gandrīz 70 procenti lopu izvietoti mūsu iecirknī. Fermu aprūpē, pie lopiem nedrīkstam laist gadījuma laudis.

Tādas ir atbildīgo darbinieku domas. Lai metode būtu patiešām efektīva, nepieciešams vairāk mehanizācijas. Sevišķi lopu apgādē ar barību.

Lopkopības nodrošinājumu ar zaļbarību palīdz risināt mehanizatori. Pārtalsījuši Polijā ražotu plāvēju un kombainu «Niva». Lopiem piegādā nesmalcinātu zaļbarību. Taču lietū un pēc tā, kad zāle ir mitra, šie plāvēji ir bezspēcīgi. Varbūt «Lauktechnikas» rajona apvienības attiecīgo dienestu speciālisti varētu likt lietā inženieru prātus un kopā ar saimniecību labākajiem racionalizatoriem rast šī sāpīgā jautājuma atrisinājumu. Jau līdz nākamajai vasarai?

**SAVU — NEDODU,
CITA — NEŅEMU**

Starp abiem ražošanas iecirkņiem nereti rodas strīdi. Redakcijā ir ziņas, ka nesen tie cīnījušies par ganībām Bramaņu fermas slaucamajām govīm.

— Jā, bija tāds moments, kad mūsu iecirkņa pakalniņos nebija zāles, bet šepat blakus fermai atradās otrā iecirkņa noplautās plavas. Kamēr vienojāmies par to apganīšanu, pagāja dažas dienas. Tā jau pagātne. Saimniecības vadība šo jautājumu palīdzēja noregulēt.

Otrā iecirkņa priekšnieks **Roberts Strods** atzīst, ka bijusi strīdēšanās par Liču plāvām. Noplāvuši un audzējuši atālu. «Nogānīt nelāvam tikai tāpēc, ka bija jānosaka šiem 25 hektāriem iespējamā zāles raža. Kad ganību agronome un galvenā zootehniķe to izdarīja, platības atvēlējām noganīšanai.» Izņāk gluži kā viduslaikos, kad savā starpā karaļa atsevišķas kņazistes. Tas ir mans un nedodu, cita — neņemu. Vai te nevarētu rīkoties savādāk? Varbūt pat pārskatīt iecirkņu robežas, lai abos fermu koncentrācija būtu iespējami vienāda.

**VIENKĀRSŌSANAI
PRETOJAS**

Grāmatvežiem un ekonomistiem slodze ir palielinājusies. Proti, vienlaikus ar esošajiem atskaites un statistikas apstrādei nododamajiem pārskatiem un formām, viņi veic arī darbuzņēmumu, kolektīvu darbu izpildes uzskaiti. Sākumā domāja izstrādāt veidlapas ar minimālu uzskaiti. Un viss vienkāršots. Sajā nolūkā devās komandējumos uz Stučkas rajona Vietalvas padomju saimniecību, Krāslavas rajona Frunzes kolhozu, (eksperimentālo saimniecību brigādes darbuzņēmuma metodes ieviešanā). Ciemojās arī Lietuvas PSR Salčininku rajona kolhozā «Za mir». Katrā saimniecībā daudz ko iemantoja. It sevišķi pēdējā — mācījās, cik iespējams vienkāršot pirmatnējos uzskaites un visa kolektīva atskaites dokumentus. Redzēto radoši pārstrādāja un izveidoja darbuzņēmuma brigādēm savus atskaites dokumentus.

Saimniecībā darba kolektīvi atskaitās pēc šiem dokumentiem, bet rajonā statistiķi tos nepie-

ņem. Uz vietas brigādes padome datus apkopo vienreiz mēnesī, bet statistiķu vajadzībām, piemēram, traktoristu darba uzskaites lapa jānodod pēc standarta formas divas reizes mēnesī. Kā redzam, saimniecības uzskaites darbinieki, ieviešot progresīvo metodi, sevi tikai apgrūtinājuši, jo atskaišu kopskaits palielinājies.

Valsts statistikas rajona informācijas un skaitlošanas nodaļas vadītāja vietniece **Veneranda Utiņāne** paskaidro, ka viņiem nekas nav iebilstams pret jauniešiem uzskaites dokumentācijā. Tā ir dzīves nepieciešamība, un jaunajam vienmēr jādod priekšroka. Taču, apstrādei atskaites drīkst pieņemt tikai uz attiecīgi apstiprinātām veidlapām. Lai mehanizētā apstrādātu citus dokumentus, ir vajadzīgas izmaiņas uzskaites kompleksās mehanizācijas vienotajā projektā. Jāizmaina ne tikai pirmdokumentācijas veidlapas, bet arī dokumentu apstrādes tehnoloģiskās shēmas. Līdz jaunā projekta apstiprināšanai nav iespēju mainīt pieņemto kārtību.

Kur meklējama izeja? Varbūt Latvijas agrārūnietieciskās komitejas grāmatvedības uzskaites un atskaites pārvaldē?

**JAUNĀ FORMA
IEVIEŠAMA UZSTĀJĀK**

Kolhozam «Krasnij Oktjabrj», Ļeņina kolhozam un Rudzātu padomju saimniecībai eksperimentāli atļauts gada ražošanas izmaksas augkopībā nedalīt pa atsevišķām kultūrām, bet aprēķināt kopā pa iecirkņiem vai brigādēm. No visām saimniecībām par brigādes darbuzņēmuma ieviešanu RARA pagaidām vēl pieprasa minimālas atskaites. Jaunā un progresīvā forma, neskatoties uz visiem «pret», arvien uzstājīgāk klauvē pie darba kolektīvu durvīm. Klauvē, ienāk un rod cilvēkos pareizu reakciju un patiešu atbalstu.

Bez šaubām — ar laiku atsūtīs atskaišu blankas no augstākstāvošām organizācijām un, kas to zina, vai tajās atspoguļosies tas labais, ko izlolojuši mūsu saimniecību speciālisti. Tamdēļ RARA darbiniekiem, vadot saimniecību, centienus šajā virzienā, ir jārod iespējas labāko, vietējiem apstākļiem pieejamāko dokumentu paraugus savākt vienviet. Tad izveidot vienkāršāko un mazāk darbietilpīgo variantu un savus paraugus iesniegt attiecīgām republikas organizācijām apstiprināšanai.

Jaunais ieliet ražošanā. Panākšimies arī mēs tam pretī un pacentīsimies piemērot vietējiem apstākļiem. Sākumā gleznosim pašu ainavu un tad pirkšim rāmi, nevis mazā rāmī centīsimies ievietot varenu gleznu.

A. INDĀNS

SKOLU REFORMA: problēmas, risinājumi...

AKTUALITĀTE

Bāzes uzņēmumi nav pilnībā sagatavojušies skolēnu darbuznodzināšanai

Saskaņā ar vispārīgā izglītības un profesionālo skolu reformu no šī gada 1. septembra 2. — 11. klasēs kā obligāts tiek ieviests sabiedriski lietderīgais ražīgais darbs. Vecāko klašu skolēni to veiks bāzes uzņēmumos un strādās tajās specialitātēs, kuras apgūst darbmācībā. Kopā ar rajona agrārūnietieciskās apvienības priekšsēdētāja vietnieku **A. Eglīti** apmeklējām dažas rajona saimniecības, lai pārliecinātos, kā bāzes uzņēmumi ir sagatavojušies šim atbildīgajam darbam. Ar paveikto iepazīnāmies kolhozā «Krasnij Oktjabrj», Kirova un M. Gorkija saimniecībās, kā arī Rušonas sovhozā.

Kolhozā «Krasnij Oktjabrj» atbildīgā par skolēnu darbuznodzināšanu ir partijas komitejas sekretāre **V. Leonova**. Viņa sīki izklāstīja par plānoto darbu ar skolēniem, bet, kas paveikts, parādīt nevarēja. Izņemot to, ka ir iedalītas telpas lopkopības kabineta iekārtošanai. Esošais traktormācības kabinets pašreiz tiek izmantots sezonas strādnieku izmīnāšanai. Saimniecībā nav atrisināts jautājums par speciāliem un darba rīkiem skolēniem.

Kirova kolhozā Dravnieku astoņgadīgās skolas skolēni strādās lopkopībā liellopu kompleksā «Dravas». Pagaidām ir telpa lopkopības kabineta iekārtošanai.

pārējie bāzes radīšanas jautājumi — tikai plānošanas stadijā.

M. Gorkija kolhozs ir bāzes uzņēmums Galēnu astoņgadīgajai skolai un Preiļu 1. vidusskolai. Galēnu astoņgadīgās skolas skolēni sabiedriski lietderīgo darbu veiks putnu fermā. Telpa putnkopības kabineta iekārtošanai ir atvēlēta, diemžēl pārējie materiālās bāzes radīšanas jautājumi, lai sekmīgi organizētu skolēnu sabiedriski derīgo ražīgo darbu, nav risināti.

Labāks stāvoklis ir padomju saimniecībā «Rušona», kur Galēnu astoņgadīgās skolas 7. — 8. klašu skolēni strādās liellopu kompleksā. Sakārtots lopkopības kabinets, ir nepieciešamās mēbeles, speciāli radīti pārējie apstākļi sekmīgai skolēnu ražīga darba organizēšanai.

Jāsecina, ka rajona saimniecības kā bāzes uzņēmumi vispārīgā izglītības skolām nepietiekami strādājošas tieši materiālās bāzes izveidošanā un darba vietu iekārtošanā. Ir pēdējais laiks ķerties pie darba, izpildot pienākumus, kas paredzēti nolikumā par bāzes uzņēmumiem un ko apstiprinājis PSRS Ministru Padome.

Septembrī visiem bāzes uzņēmumiem jābūt gataviem uzņemt darba vietās jauno māiņu.

V. VAGALIS,

rajona izglītības nodaļas darb-
mācības un darbuznodzināšanas
inspektors

Jums, vecāki!

Tā gaisma...

Vai atradīsim tādu sirds siltumu un sirds stiprumu ikdienas aizņemtībā, lai mūsu bērni vēl cauri gadiem un pāri tūlumiem, bet īpaši, — līdzās būdami, to sajūtu? Kas būs tā saite, kas turēs viņus pie mājas, pie ģimenes, pie dzimtā ciema, pie mūsu sirds?

Vēl pāris dienas, un visa sabiedrība redzēs vecāku lielo ieguldījumu bērnu sagatavošanā jaunam darba cēlienam skolā. Jauna skolas forma, skaita skolas soma ir sagādāta, bet vai vecāki ir padomājuši, kāda būs viņu lišā sadarbība ar skolu, klases audzinātājiem? Kā virzīs bērnu mācību darbu, kas tik nepieciešami būs pirmajos mācību gados? Ģimenēs, kur ir dažādas šī darba formas, rezultāti neizpaliek, bērni prot sistemātiski, rūpīgi strādāt. Tomēr daļa vecāku bērnu nepieradina pie pastāvīga darba, cenšas to novēlēt uz skolu.

Gribētos, lai vecāki jau savlaicīgi padomātu, kādos virzienos attīstās bērnu spējas, kā izkops viņu intereses, kāda būs bērnu nodarbinātība viņu brīvajā laikā. Jāuzzina, kādi pulcīni darbosies skolā, ārpuskolās iestādēs. Pavasari, pārbaudot muzikālās audzināšanas darbu skolās, noskaidrojās, ka daudzi spējīgi audzēkņi nav iesaistīti muzikas skolās. Neesot vecāku atbalsta, cik bieži nākas dzirdēt, ka komanda zaudējusi sporta sacensībās tikai tāpēc, ka nav ieradusies visi dalībnieki. Atsevišķi vecāki pat atļaujas nepalīdzēt savus bērnus uz republikas mācību priekšmetu olimpiādēm, uz kurām izvirza tikai dažus — uzvarētājus rajona olimpiādēs. Par kādu sirds siltumu šādos gadījumos var būt runa, ja paši negribam bērniem iz-

kopt atbildības izjūtu, nemācām apzinīgi veikt savus pienākumus pret sabiedrību?

Daudz vairāk jādara bērnu tikumiskajā audzināšanā. Jāapgūst pareizas uzvedības normas, cienā vienam pret otru ģimenē, vārdu un darbu saskaņā. 1. septembrī protam bērniem ielikt rokās pēc iespējas greznākus ziedus, bet vai padomājam, ar kādām tradīcijām viņu izvadām uz skolu? Un ne tikai šajā dienā. Vai sekmejam tās tradīcijas, kuras veicinātu bērnu idejiski politisko un pilsonisko izaugsmi? Lielākie pasākumi ģimenēs diemžēl vēl aizvien notiek alkohola klātbūtnē.

Lai prasmiģi veiktu grūto audzināšanas darbu, vecākiem jāiesaistās pedagoģisko zinību tautas universitātes vecāku fakultātes filiālēs, kuras ir visās rajona skolās. Tās jāapmeklē visiem 1. — 3. klašu audzēkņu vecākiem, bet 4. — 11. klašu skolēnu vecākiem jāiesaistās lektoriju darbā. Jāstudē pedagoģijas un psiholoģijas teorijas jautājumi, jāveic praktiskie darbi, jāgatavo referāti un ziņojumi. Šim nolūkam jūms palīdzēs skolās izveidotie pedagoģisko zināšanu propagandas stūrīši.

Vecākiem jāklūst par sabiedrotajiem skolas organizētajos pasākumos. Viņi varētu vadīt skolēnu pulcīnus, piemēram, mehanizatoru vai dārkopju. Radošāk jāpilda uzticētie pienākumi skolas un klašu vecāku komitejām. Pedagoģu un vecāku visciešākā sadarbība un savstarpējs atbalsts būs droša garantija kvalitatīvam audzināšanas darbam.

M. VOLKOVA,

pedagoģiskās propagandas
rajona padomes locekle

27. augustā — Padomju kinodiena

Pusgādā — gada plāns. Lūk, cik veiksmīgi strādājis kinomehāniķis **Henrihs Jasevičs**, kurš apkalpo deviņus maršrutus: Rušona — Salenieki — Baški — Kastire. Uzdevums bija gadā par kinobiletēm iekasēt 1400 rubļus, taču jau līdz 1. augustam šī summa sasniedza 1700 rubļus. Kinomehāniķis pavisam reāli iecerējis gada plānu divkārtot. Kā tas iespējams, kā H. Jasevičs strādā?

Liela vēriba veltīta reklamai — laudim taču jāzina, ko un par ko rādis. Starp citu, laukos iecienītas populārzinātniskās izrīsmas. Tātad — jaunākā un aktuālākā informācija par notikumiem mūsu zemē un visā pasaulē, par to, kā dzīvo un strādā dažādu profesiju pārstāvji, kādi zinātniski atklājumi izdarīti utt.

Jāpiebilst, ka teicamus darba rezultātus sasnieguši arī vairāki citi mūsu rajona kinomehāniķi. Profesijas svētku priekšvakarā uzteicami **Aleksandrs Laizāns**, **Leonija Pumpure** un **Valentīna Indāne**.

ATTEĻA: kinomehāniķis **H. Jasevičs**.

J. SILICKA foto

PIRMIZRĀDE

Padomju kino dienā **Preiļos**, kinoteātrī «Ezerzeme» notiks Rīgas kinostudijas jaunās mākslas filmas «Tikšanās uz Piena ceļu» pirmizrāde. Seansu sākums pulksten 18.30 un 21.00.

Direktora tribīne

Sāksies trešais mācību gads, kopš skolu dzīve parkārtojas atbilstoši jaunajām prasībām, kas izvirzītas skolu reformā. Ir iespējas salīdzināt, novērtēt padarīto, skaidri saskatāmi trūkumi. Materiālu ciklā «Direktora tribīne», ko aizsākam šodien, aicinām visu skolu vadītājus runāt par pozitīvu un par negatīvu, dalīties pieredzē.

So publikāciju ciklu ievada Rudzētu vidusskolas direktors VLADISLAVS SPRINGIS, pedagogs šī vārda vistiešākajā nozīmē. Kas ar aizrautību meklē arī jaunus ceļus skolas dzī-

ves pilnveidošanā. Rudzētu vidusskolu viņš vada ceturto gadu. Par vienu no darba vērtējumiem var uzskatīt arī šādu jautājumu — pagājušajā gadā šīs skolas audzēkņi piedalījās visos rajona mēroga rīkotajos skolu pasākumos. Un no visiem, izņemot vienu, atgriezās kā vieni no pirmo triju godalgoto vietu ieguvējiem. «Mums nav tik daudz audzēkņu kā pilsētu vidusskolās,» saka direktors. «Mums nav talantu, ko izvēlēties. Tāpēc mēs esam spiesti strādāt ar viduējiem audzēkņiem un viņus attīstīt...»

Parkārtošanās: no vārdiem uz darbiem!

galvenais — metodiskas palīdzības sniegšana. Lai skolotājs varētu parkārtot savu mācīšanas metodi, Hospitējot stundas, var, piemēram, labi izsekot, vai lietderīgi tiek izmantotas visas 45 minūtes, pēc tam sniegt ieteikumus par racionālāku darbu utt. Protams, nevar noliegt, ka reizēm ir vajadzība pēc administratīvas ledarbošanās, tomēr pārsvarā darbu orientējam uz konkrētu palīdzību.

Par svarīgu momentu uzskatu šo pārbaudes materiālu uzkrāšanu un apkopošanu. Jo, lai varētu spriest par skolotāja darbību, ir jābūt iespējai salīdzināt viņa darba rezultātus ilgākā laika pos-

no augstskolu pasniedzēju dotā vērtējuma. Diemžēl atklājies, ka ir skolotāji, kas savā priekšmetā audzēkņus vienmēr apveltījuši ar augstākām atzīmēm. Šis grafiks līdz ar to ir palīdzējis izvēlēties vienu no jaunajām mācību gadā kontrolējamajām tēmām — vājākais posms, protams, nekavējoties ir jānostiprina.

Vai mācību gada sākumā sniegtā informācija par kontrolei izvirzītajiem jautājumiem nenozīmē to, ka pārējie kolektīva biedri tikmēr var dzīvot vienā mierā? Protams, nē. Pastāv taču brīdinošie hospitējumi. Kad, kurā klasē, pie kāda skolotāja, iepriekš to nenosaka. Vienā mīlērā, ja tā

priekšā. Plānojot darbu, tiek paredzētas arī īsas lēmuma izpildes pārbaudes. Ja tajās konstatē, ka trūkumi novērsti, jautājumu ņem no kontroles. Bez tam, ja administrācija uzskata, ka nepieciešams, tad par atbilstošu lēmumu raksta pavēli.

Uzskatu, ka vēl neesam atraduši optimālo variantu metodisko komisiju kvantitatīvajā sastāvā. Šogad risināsim šo jautājumu tālāk. Savukārt komisijas gaida darbs bioloģijas, ķīmijas, matemātikas (atsevišķās klasēs) mācīšanas pārbaudē, atkārtoti aktuāls būs jautājums par bāzes uzņēmuma un skolas sadarbību.

Dažas leceres, uz ko pamudinājuši vērojumi iepriekšējos gados, gribam sākt īstenot šoruden. Līekas, ka pagaidām vēl šajā jautājumā nav kur smelties pieredzi, tomēr vada vēlēšanās šo jautājumu ieviest. Lieta tāda, ka katru rudenī daudz laika pāiet, skolēniem piedaloties ražas novākšanā saimniecībā, ko, protams, atbalstu no visas sirds. Taču šo laiku var lietderīgi izmantot arī mācībām. Parasti jaunā mācību gada sākumā notiek iepriekšējā gadā apgūtās vielas atkārtošana. Mūsu skolā centīsimies ieviest šādu sistēmu — skolēns saņem vairākus uzdevumus, kas nedēļas laikā pastāvīgi jāatrisina (no atkārtojamās vielas). Neskaidrību novēršanai ik dienas paredzēta stunda, kad pie attiecīgā skolotāja varēs saņemt konsultācijas. Nedēļas nogalē atrisinājumi jāiesniedz. Protams, tas varbūt neizdosies simtprocentīgi visiem, tomēr vairumam gan. Pēc darba perioda saimniecības laukos tūlīt varēsim bez kavēšanas ķerties pie jaunās vielas mācīšanas. Lai šīs jaunievedumus izdotos, skolotājiem būs iepriekš jāpārstrādā...ar vecākiem. Tieši no viņu kontroles būs atkarīgs, vai bērns pastāvīgi nodarbosies ar atkārtojamo vielu. Ceru, ka jau pēc pāris mēnešiem varēšu dalīties pirmajā pieredzē.

Ikviens dzīvs organisms savas dzīvotspējas nodrošina ar šūnu pastāvīgu atjaunošanos. Arī mūsu skolas pedagogu kolektīva, dzīvotspēja ir atkarīga no atjaunošanās.

V. SPRINGIS,
Rudzētu vidusskolas direktors

SPĒJA IECERES ĪSTENOT

jautājumus skatīs direktors, kurus — vietnieki, partijas pirmorganizācijas sekretārs. Informāciju par, ja tā varētu teikt, gada laikā veicamo apsekošanu priekšmetu pasniegšanā, saņem visi skolotāji, konkrētāk — ceturksnā sākumā uz to tiek vērsta attiecīgā skolotāja uzmanība.

Pēc savas iniciatīvas esam izveidojuši mācību metodiskās komisijas, kurās ietilpst 4 — 5 līdzīgu priekšmetu skolotāji: valodu, humanitārā cikla priekšmetu, dabas zinātņu, civiltās aizsardzības un fizikultūras, klašu audzinātāju metodiskās komisijas. Darba gaitā hospitējam noteiktu stundu skaitu, bet obligāti izmantojam tikai aktīvās skolēnu zināšanu pārbaudes metodes — kontroldarbu, testu vai anketēšanu. Tādā veidā var iegūt plašu informāciju par zināšanu līmeni, to kvalitāti, noturīgumu attiecīgā skolotāja pasniegtajā priekšmetā visās klasēs. Pārbaudes rezultātu analīze notiek tieši metodiskajās komisijās, piedaloties visiem tās locekļiem un kontrolējamajam skolotājam. Uzskatu, ka tas ir ļoti objektīvi — vērtējums no atbilstoša priekšmeta pasniedzēja. Jo nevar vērtēt, piemēram, matemātikas skolotājs latviešu valodas stundu un otrādi.

Gribu uzsvērt, ka par galveno uzdevumu šajās kolektīvajās analīzēs tiek izvirzīta nevis skolotāju nosodīšana, bet norādīšana uz esošajiem trūkumiem un, pats

mā, šis ziņas uzkrājas ļoti kompakta veidā, izmantojot matemātiskās metodes — skaitļus, diagrammas, grafikus, kuros izmantoti paši būtiskākie cipari. Kā tas izskatās? Pietiek atšķirt protokolu žurnālu, un no viena acu uzmetiena ir skaidra aina: kāds stāvoklis ir, piemēram, ģeogrāfijas pasniegšanā. Zaļā līnē parāda, kā skolēnu zināšanas vērtējās skolotājs (cik bērniem ielikts divnieku, trijnieku utt.), sarkanā līnē — cik šo pašu atzīmju saņemts kompleksajā pārbaudē. Ideālajā variantā (ja skolotāja vērtējums sakrīt ar faktiskajām zināšanām, ko noteikuši hospitētāji) abas līnēs sakrīt, vai starp tām ir neliela novirze. Protokolu žurnālā ieraugāmi arī tādi grafiki, kur sarkanā līnē no zaļās novirzījies tālu pa kreisi: tātad pedagogs skolēnu zināšanas vērtējis ļoti stingri. Vai arī sarkanā līnija krietni padevusi pa labi: zināšanu vērtēšanā pielauta neattaisnojama nolaide. Pēc kāda perioda pie šī skolotāja darba kontroles mēs atgriezīsimies atkal, un jauno grafiku salīdzināšana ar vecajiem dažās minūtēs dos iespēju noteikt, vai pedagogs ir parkārtojis savu darbu, ņemot vērā komisijas ieteikumus.

Šādi grafiki izveidoti arī, lai izsekotu, kādas atzīmes mūsu skolas absolventi saņemusi izlaiduma un kādas iestāžu eksāmenos. Jau iegūta skaidra aina par pedagogiem, kuru vērtējums neatšķiras

vispār var teikt par skolotāja darbu, kādu laiku var dzīvot tie, kuru darbs pārbaudē augstu novērtēts. Atkārtota darba kontrole, protams, drīzāk būs tiem, kam aizrādīts uz trūkumiem.

Skaitlisko ziņu ir daudz un dažādu. Piemēram, atsevišķa diagramma parāda vienu fizikultūras disciplīnu un to, cik un kādas atzīmes par to likuši skolotājs un pārbaudītāji. Pēc kāda laika notikusi atkārtota pārbaude tieši šajā disciplīnā. Loģiski: ja divnieku un trijnieku skaits par šīs disciplīnas izpildīšanu kontrolpārbaudē būtu tāds pats kā pirmo reizi, tas nozīmētu, ka skolotājs to tā arī nav iemācījis.

Labl parādās profesionālā orientācija visas piecgades laikā, un varam vērtēt darbu, salīdzinot ar vidējiem rādītājiem republikā. Viens otrs mums ir krietni vien augstāks. Labs rādītājs ir tas, ka puse mūsu absolventu strādā vai apgūst ar laukiem saistītas profesijas.

Skaitliskajam materiālam obligāts ir vārdiskais paskaidrojums. Tādējādi visa šī informācija ir ļoti viegli pārskatāma, kompakta un galvenais, tajā viegli ievērot likumsakarības. Pedagoģiskās padomes sēdē jau laicīgi ir gatavs lēmuma projekts, ko izstrādājis metodiskā komisija, un sēdē atliek to tikai apstiprināt. Jautājums aizņem ļoti nedaudz laika — diagrammas, grafiki nolikti visiem

Partijas un valdības jaunākie lēmumi uzliek par pienākumu skolām parkārtot mācību darbu un pacelt to augstākā līmenī, panākt, lai skolēniem būtu dziļas un noturīgas zināšanas. Savā skolā noteicām uzdevumu trīs gadu laikā celt mācību līmeni. Šī mērķa sasniegšanai kā pirmo priekšnoteikumu izvirzījām darbu iekšējās kontroles pilnveidošanu. Jau pagājušajā mācību gadā pie šīs lietas ķērāmies visai nopietni. Sastādījām plānu, paredzot, kādus jautājumus kontrolēsim un izskatīsim pedagoģiskās padomes sēdē. Stingri tika sadalīts, kurus

* Skolu dzīve * Skolu dzīve * Skolu dzīve *

Aizvadīta bagāta darba vasara

Vēl jau pilnā sparā rit skolēnu darba ceturksnis, kaut arī gladiolu laiks liecina — pie durvīm drīz klauvēs septembris. Ļoti čakli savā saimniecībā — Oškalna kolhozā — šogad strādā gan lielāki, gan mazāki rožupieši. Grūti nosaukt visus, taču par pašiem čaklākajiem gribas parunāt īpaši, reizē izsakot sirsnīgu pateicību visiem vecākiem, kuri bērniem māca mīlēt darbu, augstu turēt darba tikumu.

Mūsu vasara iesākās ar čaklu darbu biešu vagās. 25 skolēni strādāja dienas nometnē skolotāja Z. Dunska vadībā. Izrādījās trīs hektārus cukurbiešu, veica daudz ko citu. Un kopā aizvadīja interesantus atpūtas brīžus. Pa

0,10 hektāriem cukurbiešu izrādījās arī tie vecāko klašu skolēni, kuri nebija dienas nometnes dalībnieki. Pēc nometnes slēgšanas skolēni aktīvi iesaistījās dažādos darbos savā saimniecībā.

Var tikai priecāties Valentīnas Spiridonovas vecāki par meitenes čaklumu gan nometnē, gan pēc tam fermā. Meitene fermā jau pavadījusi vairākas vasaras. Šogad viņa droši aizvietoja māmiņu un māsu. Ar krietnu darba tikumu aug bērni Jāna un Solijanas Sultu ģimenē. Juris un Kristīne ir čakli visu darbu darītāji, savu daļu krietni pavelc arī mazais Mārtiņš.

Nesen skolas kolektīvā tenāca Rita un Ineta Ručevskas, viņas

ar savu izdarīgumu iemantojušas mūsu atzinību. Inetai pašlaik uzticēts ļoti svarīgs darbs — jānosver graudu kravas, kas no tīrumiem pienāk Rožupes kaltē. Strādīgas rokas ir Ilzei Skrūzmanei un viņas brālīm Aivaram. Sie bērni ne vairās nekāda darba.

Ļoti daudzi skolēni vairākus gadus pēc kārtas par savu vasaras darba vietu izvēlējās celtniecības brigādē. Arī šogad te vasaru aizvada Māris Kivlenieks, Arnis Skroderis un citi. Vairākas meitenes pēc darba biešu tīrumos pārgāja strādāt uz vistu fermu. Atzinību te izpelnījās Anda un Liene Valvodes, Gunta Bernāne, arī mazais trešklasnieks Uldis

Vindulis braši turas blakus lielajiem.

Arī citi paši mazākie ne vairās no darba. Čakla ravētāja bija Inese Vilcāne.

Droši vien šī vasara ilgi paliks atmiņā strādīgajām māsām Ilzei, Lienai un Andai Gulbinskām, Ingai Kļavinskai, Skaidrītei Vīmenītei, Jānim Valvodam. Un daudziem citiem.

Īpašu paldies gribas teikt tiem vecāko klašu zēniem, kuri strādāja divus hektārus lielās skolas teritorijas uzturēšanā kārtībā. Talkā nāca pat mūsu skolas absolvents Edgars Usāns. Un vēl — kā viens no apzinīgākajiem jānosauc Uldis Cerpakovskis,

Aizrit darba vasara. Un droši gribu teikt — vislielākais gandarījums par to būs tiem skolēniem, kuru rokas rūdijušās darbā. Nebaldoties ne saules tveices, ne lietus dienu.

A. RIMICĀNE,
Rožupes astoņgadīgās skolas direktore

ATTELOS: Gunta Bernāne kolhoza dējējuistu fermā; Valentīna Spiridonova aprūpē teliņus; gaidāmo ražu aplēs skolnieki (no kreisās) Rita Ručevska, Diāna Gulbinska, Ilze Gulbinska un Ivars Bernāns.

J. SILICKA foto

CILVEKS UN VIŅA DARBS

Stiprāks par akmeni

Krašnā vietā, kur Daugava pietuvojas Rīgas — Daugavpils šosejai, stāv lauku mājas. Blakus autobusai pietura vēsta — Madalīna.

Tā sauc netālo sādžu, kuras robežās ir tāda paša nosaukuma pilskalns, dabiski veidots paugurs ar dzīlām, senāk purvainām leplakām no trim pusēm, no ceturtās to šķir cilvēku roku darināts grāvis. Bija ideāla vieta

seno latgaļu pilij. Tās cēla no koka, un nekā nav saglabāties, vienīgi grāvis liecina, no kuras puses bijusi ieeja un pacelamais tilts. Mūsu puse tātad apdzīvota no seniem laikiem, — stāsta Ignāts Dimants. — Bet mūsu māju vietu sauc par Gosporiem. Laikam jau taču arī ar sirmu senatni saistīta.

Kā citi apkaimes pušī, kuriem pēc fašistu padzišanas no šiem

mūsu svētās upes krastiem vajadzēja stāties Sarkanās Armijas rindās, triekti uz iznīcību viņa paša midzenī vācu fašismu, arī Jānis uzvilka šinēli. Daugavmalietī kara ceļi aizveda uz Poliju un Austrumprūsiju. Viņš labi atceras 1944. gada septembra dienu, kad kļuva par sarkanarmieti. Atceras arī to dienu, kad pēc uzvaras atgriezās savā dzimtajā nūsē pie tēvu tēvu koptā un lolotā zemnieka darba. Kā vienmēr, kā tagad, šajā spožajā vasarā, arī tad zila starp nolaideņiem krastiem tecēja Daugava. Par tās ūdeņu dzidrumu uz Tēvzemes altāra savu ziedojumu bija nolīcis vienkāršais lauku pušis. Par to liecināja daudzās medaļas, kas klusi dzīkstēja pie karavīra blūzes.

No viena metāla lej medaļu par drošsirdību karā un medaļu par izcilību darbā. Kara laiku apbalvojumiem pievienojusies nopelnītie miera laikā. Uz to nesēja pleciem guļ liela gadu nasta, bet viņš nesūdžēdamies strādā smagu darbu. Tādu darbu, kurā vajag lemanu, pieredzes un arī fiziskā spēka.

— Vienpadsmit gadus biju par bitenieku. — pirms pāriet pie tagadnes, vecais vīrs pamet skatu uz pagātni. — Strādāju kopā ar Antonu Bernānu «tarpniecību» dravā «Dubna» Bet, ziniet, tālā braukšana gandrīz pa visu rajonu tomēr ir nogurdinoša. Kad šie pat mūsmājas atklāja kolhoza darbnīcu kapu pieminekļu izgatavošanai no akmens, atnācu pie pušiem un piedāvāju savas rokas.

Sākumā viņš mācījās, kā uzstādīt un noregulēt zāģus, lai no daudztonnīga akmens blūka nozāģētu vajadzīgā biezuma plāksni. Viņpus Daugavai kādreiz dzīvojis plaši pazīstams gatera zāģu iestādītājs, no tā mācījās nopietnu pieeju darbam.

Akmens zāģēšanas stelles būtībā tas pat gateris vien ir. Tikai te pielieto zāģus ar dimanta uzmetinājumu uz zobiem, uz zāģējāmās vietas pastāvīgi jālej ūdens, lai nepārkarst. Zobi cietajā masā iegrāuzas lēni, No malas vērojot, liekas, zāģis ne par mata tiesu nepavirzās dziļāk.

— Tā jau arī ir, — piekrit meistras. — Kamēr nozāģē vienu tādu plāksni, palet divi desmiti dienu.

— Bet līdzība ar gateri?

— Arī mēs savā «mašīnā» ieliekam vairākus zāģus. Re, viens tāds akmens jūsu priekšā. Reizē dabūjam astone, pat deviņas plāksnes. Tās tikai jāatšķēļ viena no otras.

Interesanti, ka zāģējuma vietā akmens plīst samērā taisni, turpinot iesāktu spraugu. Ar cieņu pret meistarū un viņa darbu, apskatu pamatīgu «auna pieri», kurā žņirkstēdamš grauzas zāģis. Tas ticis līdz pusei, bet savu darbu dara jau no 25. jūlija. Ja būtu čuguna skrotis, ko iebert spraugā, procesu varētu paātrināt.

Manš sarunu biedrs ir slīpētājs. Viņam jānozāģē plāksne, tad tā jānoslīpē, kamēr iegūst raksturīgo melno vai tumši brūno krāsu un spīdīgo virsmu. Tad pie darba ķeras akmeņkali, kuri le-cērt burtus, portretu, zīmējumus, vinjetes. Abi meistari — Imants Laizāns un Valdis Erglis — pašlaik ir savā kārtējā atvaļinā-tīmā, bet Ignāts Dimants strādā. Viņš dara savu darbu. Saņemts godpils pasūtījums — noslīpēt granīta plāksnes V. I. Leņina pieminekļa ansamblim Preilos.

Viņš strādā vēl arī tādēļ, ka cehā sākusies rekonstrukcija: pārkārto elektroinstalāciju, vēlāk sāks uzstādīt vagonetes. Līvānu

būvmateriālu un konstrukciju kombināta inženieri apņēmušies izgatavot jaunu akmens zāģēšanas agregātu, kurš būs ievērojamā ražīgāks. Paredzēta arī akmens frēze.

Lai smago akmens plāksni dabūtu darbnīcā iekšā, kur strādā akmeņkali, tā tagad visiem trim kopā ar rokām jāuzliek uz pavīsam maziem un zemiem ratiņiem un jāvelk. Vai kāds brīrums, ka, vārda tiešā nozīmē, nostīvējušies, kamēr to dabūjuši uz bukiem, kur var sākt kalšanu, viņi vaļrs nav spējīgi strādāt — visi muskuli trīc. Gadās traumas. Vagonete un sliežu ceļš tātad ir dienas nepieciešamība.

— Vai daudz pasūtījumu ir? — Loti daudz! Visus nemaz neapdājam izpildīt. Kolhoza kantori tālab ļoti stingri seko, lai mēs nebūtu bez darba un lai arī nebūtu pārslogoti. Cilvēkam jau nav divu spēku — viens strādā, otrs atpūšas. Pēc darbnīcas rekonstrukcijas būsīm raitāki. Gadā te top 100 — 120 kapu plāksnes. Tās ir gaumīgas, mākslinieciskas. Un meistariem pasūtījumu, cik uziet. Pēc darbnīcu rekonstrukcijas viņi izgatavos vēl vairāk.

Izstāstījis, kā kolhoza «Rīts» akmeņkalu darbnīcās būs tuvākajā nākotnē, kā darbs kļūs ražīgāks, meistras atkal stājas pie slīpēšanas. Viena kvadrātmetra apdarei vajadzīgas sešas līdz astoņas darba stundas. Ansamblis Preilos jau top, tur gaida plāksnes. Un viņš strādā. Cilvēks, kurš nodzīvojis lielu un bagātu mūžu, slīpē nepadevīgo akmeni, Viņa spēks ir pārāks par to. Tajā savienojies kara un darba veterāna spēks.

ATELĀ: I. Dimants darba, A. RANCĀNS
AUTORA foto

Kā mūs apkalpo?

Vājos nervus slēp kabatā!

Atklāta vēstule
autobusa šoferim
V. ZELVIM

Sveiks, Vitoldi! Kopumā mēs visi atbalstām Tavu lēmumu iekļauties Preiļu autobusu stacijas šoferu draudzīgajā saimē. Tas bija 1983. gada ziemā. Darbīnš, tā teikt, nav no vieglajiem, prasa gan ievērojamu fizisko spēku, gan nervus. Arī celties agri no rītiem, kad visa pilsēta vēl saldi čuč pirmsausmas miegā. Tev droši vien, ai, kā negribas. Nekas patīkamāks nav arī rīt ceļa putekljus visu garo dienu. Tāpat kā raknāties pa LAZa dzinēji, kad stindzina divdesmitgrādijs sals, godīgi sakot, nepatīkami. Mēs to visu ļoti labi saprotam un izsakām Taviem kolēģiem visdziļāko pateicību un cieņu. Kas attiecas uz Tevi, tad ir jāatzīst, ka nepilnu triju gadu laikā esi kļuvis par «ievērojamu» personu — ne jau pie katra vien-kārša šofera mēs uzskatām par vajadzīgu vērsties ar atklātu vēstuli. Tāpēc apsveicam: Tu esi pamanīts un attiecīgi arī novērtēts.

Nu kaut vai par to, kā Tu reaģēji uz vecas, slimas tantinas lūgumu apturēt autobusu viņai ērtākā vietā. «Pēc noteikumiem nav atļauts.» Tu teici, nu kā ar nazi nogriezi. Un vēl piedevām sniedzi komentāru, kuru šajā vēstulē mēs nevaram atļauties citēt, lai arī kā to gribētu. Bet vai atceries jauno sievieti ar diviem bērniem un vēl saliekamajiem ratiņiem. Gluži kā varena dzelzsbetona siena Tu nostāties viņas ceļā uz autobusu, bet vēlāk, neskatoties uz to, ka jau kavēties, pacietīgi un ar patiesu apmierinājumu gaidīji, kamēr viņas vīrs aizies uz kasi. Patš gan ļoti ziņāji, ka biļetes viņam tur nedos (saraksts taču bija jau pie Tevis). Interesanti, ko Tu pats domātu par autobusa vadītāju, kurš līdzīgā veidā izriktos ar Tavu vecmāmiņu vai citiem tuviem radiem?

Un vispār: vai esi ievērojis, ka Tavi reisi ir vienas vienīgas pamācības «nevižīgiem» pasažieriem, kuri, kā redzams, to vien gaida, lai izvesti Tevi no pacietības? Katrā gadījumā tieši šāds uzskats radies grupai līvāniešu,

kuri ik dienas dodas strādāt uz Preiļiem.

Neņem jaunā, taču vienreiz mēs neizturējam un pajautājam Tavai priekšniecībai: sak, no kurienes gan radies šitāds rupeklis? «Principā viņš nav slikts pušis, tikai nervozs», skanēja atbilde. Nobijāmies gan mēs pamatīgi. Nervozs — un pie pasažieru autobusa stūres?!

Jā, Tava slimība acīm redzot jau ir hroniska. Ja reiz to nav izārstējuši ne rājiēni, ne biedru tiesa, ne prēmiju samazināšana, nerunājot par aizrādījumiem un pārrunām. Tur, kur bezspēcīga ir terapija, var līdzēt vienīgi kirurģija.

Tad nu esi augstsirdīgs, Vitoldi, un piedod, ka nedaudz pakutinājam Tavus jau tā strekojošus nervus. Varbūt noderēs šāds padoms — paslēp savus nervus tā dziļi kabatā. Vai nomaini autobusu pret pašizgāzēlu — dzelzs taču ir izturīga. Cilvēki — nē.

AR CIENU —
TAVI PASAZIERI

Redaktors V. PETROVS

Sākusies parakstīšanās uz laikrakstiem un žurnāliem 1987. gadam.

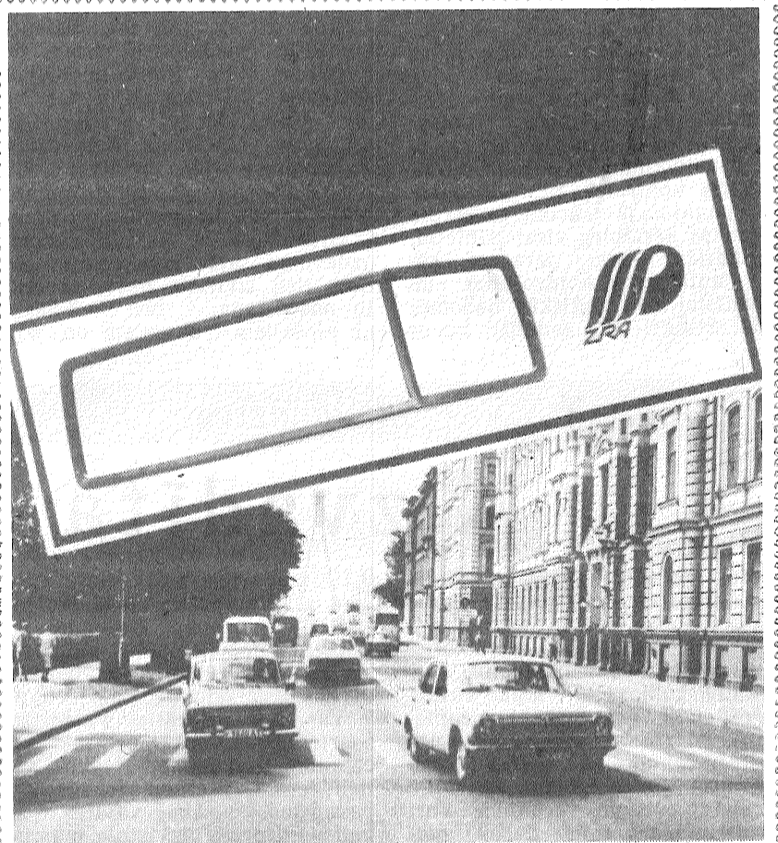
Cienījamie laikraksta «LEŅINA KAROGS» lasītāji, neaizmirstiet atjaunot abonementu!

PĀRDOD dzīvojamo māju ar saimniecības ēkām, ir dārzs 1500 m². Adrese — Aglonā, Daugavpils ielā 10.

PĀRDOD automašīnu «M—2140». Līvānos. Smilšu ielā 1. Zvanīt — 44603.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TĀLRUNI: redaktoram — 22059, redaktora vietnieciel izdevu-mam krievu valodā — atbildīgajam sekretāram — 22154, redaktora vietniekam, lauksaimniecības un partijas dzīves no-dalim — 21996, rūpniecības un celtniecības nodaļai — 21759, vēstulju, sabiedrisko organizāciju un skolu dzīves nodaļai — 22203, informācijas nodaļai — 21769, fotokorespondentam — 21985, grāmatvedībai, uzzinām par siudinājumiem — 22305.

SATIKSMES DROŠIBAI UZ CEĻIEM
UN Jūsu PERSONĀLAJAI DROŠIBAI —
VIEGLĀS AUTOMASĪNAS SALONA
AIZMUGURES SKATA SPOGULIS.

Pirmoreiz mūsu valstī šāda spoguļa konstrukcijā izmantots hromēts atstarojošs kļājums, kas mazinās šoferu apžilbināšanu ar aizmugurē braucošo automašīnu ugunīm.

Spoguļi var iegādāties kultūrpreču veikalos.
Cena — 16,50 rbl., ar indeksu «N» — 18,50 rbl.

ZRA «Progress»
LPBS aģentūra «Latvijas kooperācijas reklāma»

BARKAVAS 67. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

turpina uzņemt audzēkņus sekojošās specialitātēs:

lauku celtniecības meistars,

III klases traktorists,

plaša profila traktorists mašīnists,

remontatlēdznieks,

«C» kategorijas šoferis,

augļkopības un dārzenkopības meistars.

Mācību ilgums — 3 gadi.

Uzņem jauniešus un jauniētes ar 8 klašu izglītību.

Mācības notiek latviešu valodā.

Adrese: 229234, Madonas rajons, Barkava, tālrunis 36501.

Ir kopmitne.

Tir. 13 248 eks. (latv. val. 9 543 eks., krievu val. 3 705 eks.).

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecībā, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. Indekss 68169.
1. nos. Iespiedioksnē. Ofsetiespiedums. Pas. 1025.

Laikraksts «Leņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

